

Pla municipal per a la convivència intercultural a Castelldefels

SUMARI

0. Introducció

1. Algunes consideracions sobre el fet migratori

- 1.1. El fenomen migratori en el món actual
- 1.2. Les migracions a Catalunya
- 1.3. La immigració i les polítiques públiques

2. La immigració a Castelldefels. Dades i anàlisi

- 2.1. Perspectiva demogràfica general
- 2.2. Origen dels immigrants
- 2.3. Característiques de la població estrangera per edat i sexe
- 2.4. Distribució de la població estrangera al municipi

3. Els principis rectors del pla

- 3.1. Igualtat
  - 3.2. Cohesió social
  - 3.3. Convivència
  - 3.4. Interculturalitat
  - 3.5. Normalització dels serveis
  - 3.6. Participació
  - 3.7. Transversalitat
- Consens
- Temporalitat

4. Eixos estratègics

- 4.1. Afavorir la integració en un marc de cohesió social
  - 4.1.1. Recepció i acollida
  - 4.1.2. Normalització social
- 4.2. Foment dels valors de convivència i diversitat
- 4.3. Participació
  - 4.3.1. Creació del Consell municipal per a la convivència intercultural
  - 4.3.2. Col·laboració amb associacions i entitats del municipi
- 4.4. Coordinació municipal
- 4.5. Col·laboració amb altres administracions públiques

5. Gestió i seguiment del pla

- 5.1. La Comissió municipal de convivència intercultural
- 5.2. La Comissió tècnica de convivència intercultural
- 5.3. El Consell municipal per a la convivència intercultural

0. Introducció

Aquest pla neix amb la voluntat de donar resposta a la nova situació que s'obre al municipi amb l'arribada de gent procedent de països d'arreu del món.

Aquest fenomen no és exclusiu de Castelldefels, sinó que s'està produint en major o menor mesura en totes les ciutats i pobles de Catalunya, d'Espanya i de tot el món desenvolupat en general.

Les persones nouvingudes vénen a treballar i a viure al nostre municipi i la majoria vénen per establir-s'hi indefinidament i formar part de la nostra societat. En aquest sentit, el fonament de tota política d'immigració ha de ser facilitar els projectes de vida de la gent que arriba, en condicions d'igualtat amb la gent que viu en el lloc on arriben. L'objectiu ha de ser la integració progressiva i no traumàtica d'aquesta nova ciutadania a la nostra societat.

Tot i que l'administració local té unes gairebé nul·les competències en matèria d'estrangeria, sí que en té en matèria de serveis a les persones i té un paper fonamental com a administració de proximitat i quotidiana per al conjunt de la ciutadania. És en aquesta vessant d'administració propera a la gent i a la realitat dels pobles i ciutats que els ajuntaments han d'oferir una proposta d'integració i de convivència respecte al conjunt de la ciutadania, tant pel que es refereix a les persones nouvingudes com a les diferents cultures que conviuen a la nostra societat i que poden presentar dificultats comparables a les de la població nouvinguda. És en aquest sentit que aquest pla vol donar una resposta àmplia al fenomen i esdevenir un instrument útil en la gestió harmoniosa de la diversitat al municipi i en la desaparició de les desigualtats entre col·lectius i persones independentment del seu origen o cultura.

Tot i les limitacions tant de competències com de recursos, els ajuntaments han d'assumir aquest repte i tenir un paper actiu en la reconfiguració de l'estructura social dels municipis produïda per l'arribada de persones provinents de tot el planeta en un curt espai de temps.

Castelldefels no vol quedar-se al marge d'aquest procés. Sense obviar les dificultats i els malentesos que poden sorgir en un procés d'aquesta envergadura, no s'ha d'observar en conjunt com un problema, sinó més aviat com una oportunitat d'enriquiment per a la ciutat en tots els aspectes.

Aquest pla vol ser un instrument útil per enfocar la qüestió de la immigració, i establir des de l'Ajuntament uns valors i una filosofia que puguin reflectir els del conjunt de la ciutadania de Castelldefels i que puguin ser compartits per aquest conjunt, marcar les principals línies i orientacions de treball de l'activitat municipal i al mateix temps que proporciona a l'Ajuntament instruments de coordinació, reflexió i elaboració estratègica.

S'estructura en una primera part de contextualització, una segona part d'anàlisi estadística de la situació, un tercer bloc de principis rectors que resumeixen la filosofia del pla, un quart bloc on es marquen els eixos de treball de tota l'activitat municipal en matèria d'immigració i una cinquena part on s'estableixen els mecanismes i instruments per garantir el funcionament del pla.

És, en resum, un primer esforç de coordinació d'una tasca que feia temps que feien les diverses àrees d'activitat de l'Ajuntament i un intent de començar a donar

forma a una política per al municipi en un tema que pren cada cop més volada, en el qual es donen les primeres passes per respondre a un fenomen relativament nou al nostre país.

1. Algunes consideracions sobre el fet migratori

1.1. El fenomen migratori en el món actual

A causa dels continus canvis dels entorns naturals i físics, els éssers humans s'han vist obligats a ser migrants des de l'inici de la seva existència al planeta. La recerca de nous recursos i hàbitats per millorar la qualitat de vida ha estat un motiu constant de canvis de residència dels grups humans. A mesura que es desenvolupaven les civilitzacions i els modes de producció, aquests entorns han passat a ser socials, econòmics, polítics, religiosos i culturals i no han estat tan vinculats al medi natural, tot i que continuen estant subjectes a canvis i transformacions que porten a migracions.

De fet, no hi ha hagut cap període de la història en què no s'hagin produït migracions en major o menor grau. De vegades, amb dimensions tan dramàtiques com la migració cap a Amèrica d'europaus i africans (en aquest cas, com a esclaus) que va suposar la transformació total d'un continent en pocs segles.

En la fase actual de la mundialització iniciada a començaments dels anys 90, les grans migracions són un fenomen estructural. La seva motivació és fonamentalment econòmica i això fa que el moviment humà es produeixi des dels països més empobrits d'Àfrica, Àsia, l'Amèrica llatina i l'Europa de l'Est cap als centres industrials i enriquits d'Estats Units, la Unió Europea i el Japó.

Europa, que abans de la segona guerra mundial havia estat una zona principalment emissora de migrants, es va convertir en zona receptora a mesura que s'anava recuperant econòmicament de les conseqüències de la guerra. El creixement va ser força desigual i també ho foren els corrents migratoris. Durant els anys 50 i 60 es van produir importants migracions intraeuropees dels països del sud d'Europa (Espanya, Portugal, Itàlia, Iugoslàvia, Grècia, Turquia) cap als països centreeuropeus i nord-europeus (França, Regne Unit, Alemanya, Benelux i Escandinàvia). Als 60 s'inicia també l'arribada d'immigrants provinents d'altres parts del món (sovint cada país rebia població immigrada de les seves excolònies), sovint també per motius polítics (per exemple xilens, argentins, kurds, palestins...).

De l'etapa actual, a Europa, hi podem destacar dues tendències:

- Dins les migracions intraeuropees es passa de la dinàmica Sud–Nord a una dinàmica Est–Oest. L'espai dels països de la Unió Europea amb Suïssa i Noruega (és a dir, l'espai més ric i desenvolupat) es converteix en un espai receptor. La llista de països d'immigració tradicional s'amplia. Al mateix temps, la descomposició de l'estructura econòmica i social dels països de l'est d'Europa després del 1989 (de vegades tan violenta com en el cas de Iugoslàvia) produeix noves onades migratòries.

- El fracàs dels models de desenvolupament iniciats per molts països durant la segona meitat del segle XX s'acaba plasmant en diverses crisis que intensifiquen els fenòmens migratoris: la crisi del deute extern, les diverses crisis financeres, la manca d'expectatives econòmiques d'una generació molt nombrosa de joves nascuda en el període de desenvolupament dels 70, el col·lapse dels sistemes de serveis públics establerts en molts països del tercer món. La població de molts d'aquests països veu la Unió Europea com una destinació lògica, ja sigui per la proximitat geogràfica (Magrib, Europa de l'Est), cultural o històrica (Amèrica llatina amb Espanya, Algèria amb França) o, simplement, atrets pel desenvolupament i la riquesa de la zona.

1.2. Les migracions a Catalunya

Catalunya ha estat al llarg de la història un país d'acollida per a moltes persones d'altres indrets d'Espanya i d'Europa, que venien atretes pel seu dinamisme industrial i comercial. Aquestes persones immigrades s'han incorporat a Catalunya i han construït la realitat catalana que coneixem avui. Es pot dir, en certa manera, que Catalunya és una terra d'immigrants i que aquesta història de diversitat i de fusió conforma la pròpia realitat catalana.

No és menys cert que, al mateix temps, tot i que en un menor grau, Catalunya ha estat també un país emissor de població, de vegades per motius de millora econòmica ("fer les amèriques") i de vegades per motius polítics (l'emigració forçada, l'exili, posterior a la guerra civil).

En el moment històric actual ens trobem amb un nou flux de persones que vénen a Catalunya. No és un flux especialment nombrós en comparació amb d'altres moments de la història, però presenta unes característiques diferencials. La immigració actual prové de tot el món, mentre que tradicionalment la immigració provenia d'altres zones més properes geogràficament (com per exemple de la resta d'Espanya). Es tracta, doncs, d'una immigració diversa i que, sovint, presenta notables diferències culturals amb la cultura mitjana catalana (diferents religions, idiomes, roba, costums)."

1.3. La immigració i les polítiques públiques

A Espanya, l'onada migratòria actual ha suposat un gran canvi respecte a èpoques anteriors, contràriament al que passa en altres països europeus que tenen dècades d'experiència en la matèria. Això ha comportat un sobtat interès de les administracions públiques per posar-se al dia en polítiques d'immigració.

A Espanya, a més, l'inferior grau de desenvolupament de les polítiques de l'estat del benestar respecte a d'altres països de la Unió fa que les persones nouvingudes es trobin amb una estructura de serveis públics que, d'una banda mai no va assolir el grau de desenvolupament d'altres països en el moment que rebien immigrants i que, de l'altra, està en un moment d'estancament, si no de retrocés.

Aquest fet és especialment palpable en l'àmbit municipalista. Els ajuntaments han hagut d'assumir competències i gestió de serveis al mateix temps que patien una situació d'escassetat de recursos econòmics per fer front a la situació.

Els ajuntaments tenen poques competències en immigració i poc o cap control sobre el desenvolupament d'aquest fenomen als seus municipis. Tanmateix han de

respondre a la realitat de la immigració als seus barris i han de respondre a les demandes de serveis de les persones nouvingudes.

No obstant això, a l'àmbit municipal es poden prendre mesures que contribueixen a una integració no traumàtica de les persones nouvingudes i al manteniment d'un clima de convivència i cohesió social.

2. La immigració a Castelldefels, dades i anàlisi

Les conclusions i dades que s'exposen en aquesta part del pla es basen en els informes presentats pel CRID (Consorti de Recursos per a la Integració de la Diversitat) de la Diputació de Barcelona, elaborats amb les dades del padró municipal de Castelldefels; Així mateix s'han utilitzat dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (també sobre padró) per fer les comparacions amb altres àmbits territorials del nostre entorn. Donades les característiques pròpies del padró, és important assenyalar que la informació exposada en aquest capítol està subjecta a desviacions i errors, atès que hi ha una part de la població immigrada que ni tan sols es registra al padró, especialment des de la darrera modificació de la llei. També hi pot haver casos de baixes reals no notificades al padró, nacionalitzacions i d'altres fenòmens que poden afectar la precisió de les dades.

La darrera actualització d'aquests informes correspon a juliol de 2004. Donada la velocitat en què es produeixen els canvis en les estadístiques relatives a la immigració al municipi, es preveu que algunes dades enunciades en aquest pla quedin desfasades al cap d'un any o dos, mentre que d'altres reflecteixen tendències més consolidades i estables. Caldrà, doncs, continuar amb el mètode d'actualitzar periòdicament les dades amb el suport de la Diputació de Barcelona, per introduir en la gestió els canvis que es derivin de l'actualització.

2.1. Perspectiva demogràfica general

La població de Castelldefels ha experimentat un fort creixement en els darrers 18 anys (de 28.000 a 55.500 habitants, un creixement de gairebé el 100%), especialment accelerat durant els darrers 6 anys. Una part d'aquest creixement ha estat degut a l'arribada de nous nadius d'altres països, sobretot en els darrers anys. La població estrangera ha passat de constituir un 4.46% el 1991 a ser un 6.69% el 2000, d'un 11.38% el 2002 per arribar al 17.65% de principis de 2004. Si les contrastem amb les dels residents de nacionalitat estrangera a Catalunya el 2003 (9.30%), a la província de Barcelona (9.24%), al Baix Llobregat (7.59%) i a la ciutat de Barcelona (12.51%), podem veure que Castelldefels és un municipi d'acollida important.

2.2. Origen dels immigrants.

Quant a l'origen de la població immigrada, Castelldefels ha estat i continua sent un municipi amb una important presència de persones estrangeres de la UE. Així, d'aquest 17.65% sobre el total de població, un 5.90% són ciutadans i ciutadanes de la UE (és a dir, el 33% del total de persones estrangeres al municipi). Aquest fet és important per relativitzar el diferencial del municipi amb Catalunya, la seva província i la seva comarca. És a dir, que les persones estrangeres de la UE suposen percentatges molt inferiors sobre el total de població a Catalunya (1.13%), Barcelona província (0.97%) i el Baix Llobregat (0.94%).

Quant a l'origen per països i àrees geogràfiques, la majoria són persones procedents de l'Amèrica llatina, ja que totalitzen un 39.89% del total de l'estrangeria al municipi. El major nombre d'aquestes persones procedeixen de l'Argentina, un 13.25% de les persones estrangeres a Castelldefels. És interessant assenyalar la presència, difícil de quantificar, d'una immigració "encoberta" bàsicament argentina tot i que també uruguaiana en forma d'augment de l'estrangeria amb nacionalitat italiana (+1.5% en el darrer any mentre es mantenia estable en els altres països de la UE) que s'han constituït en el primer col·lectiu de la UE (8.73% del total de persones estrangeres).

Uns altres països de procedència numèricament importants són França (7.69%), Alemanya (7.58%), Romania (7.11%), Colòmbia (6.87%), el Marroc (6.10%) o l'Uruguai (5.75%).

L'evolució dels darrers anys s'ha caracteritzat (en termes percentuals, ja que en termes absoluts ha crescut en general) per un lleuger retrocés de les persones estrangeres de la UE (exceptuant Itàlia), un creixement sostingut de la immigració llatinoamericana (amb un fort augment de l'arribada de població colombiana), un lleuger retrocés de la immigració marroquina i un ràpid augment de la immigració romana.

En conjunt, podem dir que la composició per origen de les persones estrangeres a Castelldefels és molt diferent de la del conjunt de Catalunya i d'altres àmbits supramunicipals propers, tot i que s'ha de matisar que el fenomen immigratori acostuma a especialitzar-se per països, sobretot en poblacions mitjanes i petites.

Per tant, Castelldefels es caracteritza per una forta presència estrangera de la UE i d'origen llatinoamericà i una menor presència de població marroquina en concret, i d'africana en general. Tot i amb això, sí que sembla que la tendència és coincident amb la del conjunt del país, amb una progressiva reducció del pes percentual de la població marroquina, un creixement de població llatinoamericana i la irrupció amb força de persones procedents de països com ara Colòmbia i Romania.

2.3. Característiques de la població estrangera per edat i sexe

L'actual onada migratòria per motius econòmics condiciona un perfil d'edat jove (en edat de treballar) de les persones nouvingudes. La gran majoria de la població immigrada es concentra en la franja entre els 20 i 44 anys en proporcions molt superiors a la de la població espanyola. En aquest sentit, Castelldefels no suposa una excepció a la tendència general.

Per països, convé destacar que la mitjana d'edat de la població estrangera de la UE (35.1 anys) és superior a la de la resta (31 anys) i que s'aproxima molt a la mitjana dels autòctons (38.6 anys). D'entre la resta de països, els de mitjana d'edat més baixa són Romania (29.3) i el Marroc (29.4 anys).

El fet que la tendència al municipi, tot i que lleugera, sigui cap a la convergència entre piràmides poblacionals, i que, cada cop sigui més gran la presència d'infància i persones joves estrangeres fa pensar en un arrelament progressiu de la població d'origen estranger al municipi.

Quant a la diferència per sexe, podem dir que, tot i que en conjunt el nombre de dones i homes entre els estrangers està equilibrat (com passa amb la població autòctona), sí que trobem certs desequilibris per grups d'edat i per països que no trobem en la població espanyola del municipi.

Així, entre la població estrangera, les dones són més nombroses entre els 20 i 30 anys, però queden compensades per un major col·lectiu masculí entre 35 i 50 anys.

Per països, destaquen, pel seu perfil masculinitzat, els marroquins i, en menor mesura els de la resta de la UE. Aquest fet queda també al seu torn compensat per un perfil més femení de la immigració llatinoamericana (amb l'excepció de l'Argentina, que és paritària) i, en menor mesura, de l'Europa no comunitària (amb excepció de Romania, que també es paritària).

2.4. Distribució de la població estrangera al municipi

La població estrangera a Castelldefels presenta els percentatges de concentració més alts als barris de la platja (El Baixador 24.9%, La Pineda 23.4%). Es troba dins la mitjana pel total del municipi a la zona centre (17.1% comparat amb un 17.65 d'estrangers pel conjunt del municipi) i per sota de la mitjana, a la zona de Vista Alegre i el Castell (13.3%) i de Montemar i Can Roca (10.3%).

Per nacionalitats, podem concloure que la immigració de la UE es concentra als barris de la platja i a Bellamar (al voltant d'un 65% dels residents estrangers de la UE viuen en aquests barris).

Es detecta una major presència de població llatinoamericana als barris del Baixador, el Castell i el Centre.

Pel que fa a l'Europa de l'Est, la població romanesa està més localitzada al Centre, el Castell i Vista Alegre, mentre que les persones nacionals de l'extingida Unió Soviètica es localitzen més a La Pineda i Lluminetes.

La immigració d'origen africà, bàsicament marroquina, té més presència a Vista Alegre, el Castell i Lluminetes.

3. Els principis rectors del pla

3.1. Igualtat

Aquest pla procurarà garantir la igualtat efectiva dels ciutadans i ciutadanes de Castelldefels davant les administracions, independentment de la seva nacionalitat o situació legal.

El pla garantirà la igualtat en el tracte, l'accés als serveis i els drets i deures de tots els ciutadans i ciutadanes en les seves relacions amb l'administració municipal. En els límits establerts per les lleis, les actuacions que s'emmarquin dins el pla procuraran mantenir la igualtat de drets i deures entre població nacional i població estrangera, i posaran especial èmfasi en les qüestions relatives a drets humans bàsics.

Així mateix es posarà especial èmfasi a garantir la igualtat de gènere entre tota la població amb independència del seu origen.

3.2. Cohesió social

Aquest pla procurarà garantir i afavorir la cohesió social al municipi. Les actuacions municipals que s'emmarquin dins d'aquest pla procuraran anar destinades a evitar situacions de desestructuració social al municipi protagonitzades per població nouvinguda. La immigració de tipus econòmic constitueix un col·lectiu vulnerable a l'exclusió social i, per tant, la seva integració satisfactòria en la societat d'acollida és un element més de la necessària cohesió social general, objectiu de l'actuació global de l'Ajuntament.

3.3. Convivència

Aquest pla orientarà les seves actuacions vers el manteniment i el reforçament d'un clima de convivència a la ciutat, on l'arribada de nous pobladors vinguts d'altres països no ha de suposar una alteració del desenvolupament de l'activitat social normal. Això implica fomentar la integració social de les persones nouvingudes i de les persones de diferents ètnies i cultures i evitar actuacions que puguin fomentar el rebuig a les persones nouvingudes entre la població autòctona.

3.4. Interculturalitat

L'arribada d'immigrants estrangers d'altres cultures suposa un enriquiment de la diversitat cultural al municipi. Aquest pla respectarà i promourà les diverses realitats culturals com a element d'aportació positiva a la ciutat dins els límits que marqui la necessària integració social i el respecte a les normes comunes de convivència i civisme. Així mateix afavorirà la interacció entre les diverses cultures per crear un clima d'interculturalitat i avançar cap a la conformació d'una nova cultura de mínims comuns

que incorpori la diversitat com un valor més, entenent la cultura i la llengua catalanes com a cultura i llengua d'acollida.

3.5. Normalització dels serveis

La normalització implica que, sempre que sigui possible, els serveis que ofereixin les administracions públiques han de ser comuns a tota la població, independentment del seu origen, i s'han de regir amb els mateixos paràmetres objectius per a tothom, per tal de no crear discriminacions de cap mena. Aquest pla, per tant, promourà i afavorirà la inclusió de les persones nouvingudes en els serveis existents i en els que es puguin crear de nous. Els serveis específics per a immigrants quedaran restringits als que pròpiament es deriven del fet migratori, com ara l'aprenentatge de les llengües oficials al país, el coneixement de l'entorn cultural i social i els problemes derivats de la situació legal. Tanmateix, i quan sigui necessari, s'atendran les especificitats del col·lectiu immigrant si suposen un obstacle per a l'accés normal al servei comú.

3.6. Participació

Aquest pla inclourà criteris de participació en el seu desenvolupament i farà de la participació un element central, que permetrà establir interlocutors vàlids amb els mateixos immigrants i amb els autòctons, tot millorant el procés d'elaboració de polítiques d'immigració. Al mateix temps, el contacte habitual de l'Ajuntament amb la societat civil mitjançant les entitats de Castelldefels en què participa la ciutadania permetrà crear una xarxa de relacions que afavoreixi la convivència a la ciutat. Aquesta participació s'hauria de canalitzar de forma concèntrica però no jerarquitzada: per col·lectius d'immigrants, col·lectius que tenen un contacte directe amb la realitat de la població immigrada, col·lectius ciutadans en general que per les seves característiques siguin factors de convivència entre població autòctona i població nouvinguda, ciutadania en general. Per una altra banda, hauria de ser prioritari per a aquest pla potenciar la participació dels col·lectius d'immigrants en la realitat del teixit social de la ciutat.

3.7. Transversalitat

La política d'immigració és una política integral que afecta diverses àrees d'actuació municipal. Aquest pla s'ha de desenvolupar bàsicament mitjançant l'activitat de diverses àrees, afavorint la sinergia, la coordinació i la cooperació entre elles per tal d'optimitzar recursos i ser més eficaç. La transversalitat està relacionada també amb el criteri de normalització, ja que és una forma de treball que fa que la realitat immigratòria vagi sent assumida per les diverses àrees dins de la seva activitat habitual.

Consens

Una política d'immigració adequada és essencial per al manteniment de la convivència ciutadana en un municipi. El fenomen de la immigració requereix un tracte delicat i exigeix el màxim consens possible. El pla per a la convivència intercultural ha

d'intentar obtenir el màxim consens, tant polític, entre tots els grups municipals, com ciutadà, amb un ampli consens social que, mitjançant el mètode participatiu que esmentàvem amb anterioritat, impliqui el major nombre possible d'entitats de la societat civil del municipi i la ciutadania en general. Aquest consens ha de permetre un desenvolupament del pla constant en el temps i ha d'evitar que la immigració es converteixi en un eix principal de conflicte polític i/o social al municipi.

Temporalitat

La integració de les persones immigrades és una aposta de futur i no respon a una realitat puntual. És per això que aquest pla es planteja com una actuació a mitjà i llarg termini, que s'haurà d'anar adaptant a mesura que la situació evolucioni. És en aquest sentit que la continuïtat de les actuacions previstes al llarg del temps es converteix en una de les característiques i en un dels principis del pla.

3. Eixos estratègics del pla

4.1. Afavorir la integració en un marc de cohesió social

Tot i que tècnicament les fases de recepció i d'acollida són diferents, a causa de la coincidència de moltes de les línies d'actuació, de la seva durada al llarg de totes dues fases o de la difícil separació d'alguns aspectes, s'ha preferit agrupar-les per àmbits i aplegar els dos eixos estratègics en un.

Així, mentre la recepció és refereix als primers tràmits i gestions (empadronament, informació bàsica, situacions d'urgència social, lloc per viure) l'acollida es refereix a l'establiment d'unes condicions bàsiques per a la futura integració (coneixement de l'entorn, recerca de feina, escolarització dels fills i filles, aconseguir una mínima competència lingüística).

Quan ens referim a la fase de normalització, ens referim a un procés més continu i perllongat en el temps, en el qual la població nouvinguda va assolint diversos graus d'integració en la societat que l'acull.

4.1.1. Recepció i acollida

Genèriques:

- Tenir informació comprensiva sobre els serveis públics de les diverses administracions al municipi i fer-ne difusió entre la població nouvinguda. Elaborar catàlegs de serveis.
- Detectar punts d'entrada de les persones nouvingudes a les xarxes de serveis del municipi.
- Treballar la difusió de la informació relativa als serveis per als nouvinguts i les nouvingudes en àmbits diferents al de l'administració municipal. Reforçar les xarxes associatives i informals que fan tasques de recepció i acollida.
- Fer un seguiment continuat dels fluxos d'entrada al municipi.
- Impartir formació específica als professionals municipals que treballen en contacte quotidià amb les persones nouvingudes.

Situació legal:

- Assessorament legal en estrangeria.
- Afavorir l'empadronament. Evitar l'existència de bosses d'estrangers no empadronats que dificulten encara més la gestió dels serveis i distorsionen la imatge real de fenomen migratori al municipi.

Idiomes:

- Potenciar l'aprenentatge de les dues llengües oficials.
- Assegurar la disponibilitat de la informació en altres llengües, per afavorir la comprensió de les persones nouvingudes.
- Facilitar la disponibilitat de traduccions per a la tramitació de documentació.

Habitatge:

- Evitar situacions de discriminació. Fer tasques mediadores quan calgui.
- Facilitar l'accés als canals de disponibilitat d'habitatge en condicions d'igualtat amb la resta de la població.
- Assessorar i orientar les persones nouvingudes per evitar situacions d'abús i de manca de condicions d'habitabilitat en els lloguers d'habitatges.

Inserció laboral:

- Donar assessorament laboral bàsic i específic. Sistema laboral, mercat de treball i especificitats laborals.
- Atendre els condicionants específics de les persones nouvingudes quant a homologació i equiparació de titulacions.
- Evitar situacions de discriminació en el mercat de treball. Fer tasques mediadores quan calgui amb els empresaris del municipi.

Educació:

- Afavorir la distribució equilibrada de l'alumnat nouvingut entre els diversos centres educatius del municipi.
- Col·laborar amb l'activitat del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya en l'exercici de les seves competències al municipi en la línia d'ajudar a l'adaptació de l'alumnat nouvingut en les dificultats específiques que puguin tenir derivades de la seva situació.
- Elaborar i tenir disponible per als professionals de l'educació informació respecte als diversos sistemes educatius i l'equivalència entre titulacions acadèmiques als principals països d'origen de la infància nouvinguda.
- Introduir elements de mediació entre els pares i mares i els centres educatius del municipi.

Sanitat:

- Col·laborar amb l'activitat de l'Institut Català de la Salut en l'exercici de les seves competències al municipi en la línia d'introduir elements de prevenció i salut en les patologies en què les persones nouvingudes constitueixen un especial grup de risc.

- Col·laborar amb l'activitat de l'Institut Català de la Salut en l'exercici de les seves competències al municipi per tal de facilitar l'accés de les persones nouvingudes als serveis sanitaris.

4.1.2. Normalització social

Genèriques.

- Treballar des d'una perspectiva de gènere, tot fomentant la igualtat de les dones nouvingudes i evitant situacions de discriminació que es puguin desprendre de diferències de tipus cultural. D'aquesta manera es planteja un procés de doble normalització, eliminant la doble discriminació que de vegades suposa ser dona i immigrant alhora.
- Potenciar el coneixement i la utilització dels serveis existents per part de la població nouvinguda més enllà dels serveis bàsics o dels utilitzats principalment en la fase de recepció i acollida.
- Avaluar el grau de satisfacció de les persones nouvingudes respecte dels serveis que els ofereix l'Ajuntament i comparar aquesta valoració amb la del conjunt de la ciutadania.

Participació

- Estimular la participació de les persones nouvingudes en les associacions i entitats del teixit associatiu existent al municipi.
- Ajudar i reforçar l'associacionisme propi de les persones nouvingudes quan suposi un factor d'integració i normalització de la presència de les respectives comunitats representades per aquestes associacions. Així mateix, afavorir la relació i la vinculació d'aquestes associacions amb la resta del teixit associatiu del municipi.

Cultura

- Promoure el coneixement i l'ús de la llengua catalana entre les persones nouvingudes.
- Promoure el coneixement de la realitat cultural, la història i els costums de la societat catalana entre les persones nouvingudes.
- Promoure la participació de les persones nouvingudes en les activitats de caire cultural de tot tipus al municipi.

Esport i lleure

- Potenciar la participació de la infància i la joventut nouvinguda en les activitats esportives i de lleure, tant les que realitzen els centres escolars i les entitats socials, com les de l'Ajuntament.

Educació

- Assegurar la permanència dels nens i nenes nouvinguts a l'escola durant l'ensenyament obligatori.
- Acompanyar el procés de normalització de les segones generacions al seu pas per l'escola.
- Col·laborar en la promoció d'una educació no sexista.

4.2. Foment dels valors de convivència i diversitat

- Fer difusió dels valors i dels principals continguts d'aquest pla.
- Promoure una imatge normalitzada i una percepció realista de la immigració. Implicar els mitjans de comunicació dependents de l'Ajuntament en aquesta tasca.
- Fer tasques de sensibilització en l'interculturalitat orientades cap a la població autòctona.
- Establir mecanismes per conèixer l'opinió de la població de Castelldefels respecte a la qüestió de la immigració. Calibrar les seves valoracions i percepcions respecte als seus nous veïns i veïnes i la situació de convivència concreta al municipi (a l'escola, a l'espai públic, a la feina...). Valorar el seu grau d'acord o desacord amb els principis del pla i l'actuació municipal respecte d'aquesta qüestió.
- Afavorir la creació d'espais de trobada i convivència entre les persones nouvingudes i la població autòctona.
- Incrementar les actuacions dirigides a la comunitat educativa per promoure el valor de la diversitat.
- Promoure la informació i el coneixement entre la ciutadania dels principals països de procedència de les persones nouvingudes de Castelldefels.
- Facilitar les manifestacions de caràcter cultural dels diferents col·lectius de nouvinguts al municipi.
- Promoure activitats culturals que fomentin la interculturalitat.
- Promoure activitats culturals que reflecteixin la diversitat de cultures representades al municipi pels seus habitants.

4.3. Participació

En el cas de les polítiques d'immigració la implicació social constitueix alhora un mitjà i una finalitat en si mateixa.

Les polítiques d'immigració al municipi han d'anar més enllà del debat entre els diversos partits polítics i de la feina dels tècnics i professionals que garanteixen el desenvolupament del pla.

És necessària la implicació del conjunt de la ciutadania (tant dels que arriben a Castelldefels com dels que ja hi són) per garantir l'èxit de la integració de les persones nouvingudes i per mantenir el grau de convivència i cohesió social necessari al municipi. És per això que aquest pla vol establir mecanismes que hi facilitin l'existència d'un ampli consens.

4.3.1. Creació d'un Consell municipal per a la convivència intercultural

Aquest pla neix amb la voluntat d'incorporar la societat civil organitzada de Castelldefels en l'esforç col·lectiu per realitzar els objectius que proposa i per fer compartits els valors que l'impregnen.

La creació d'un Consell municipal per a la convivència intercultural és un mecanisme necessari -tot i que no únic- per incorporar a la societat de Castelldefels el debat entorn de la immigració, per fer-la participar de les polítiques municipals, però també perquè faci propostes i contribueixi al millor funcionament de la institució i a l'efectivitat de les seves polítiques.

El nom d'aquest Consell expressa la voluntat de no donar un enfocament problemàtic al fet migratori. La immigració no ha de ser un problema que requereixi unes solucions determinades per a un col·lectiu determinat. La immigració és un fet estructural i irreversible que afecta la composició de la societat. Aboca la societat receptora a un procés de repensar-se ella mateixa per tal de configurar una nova ciutadania que inclogui la població nouvinguda.

Aquest Consell ha de servir de fòrum de debat i de factor de consens i convivència al municipi. No neix com un òrgan pensat per a situacions de crisi, tot i que hauria de fer una funció preventiva d'aquestes situacions, alleujant les tensions que de vegades es deriven de la convivència entre persones de cultures diferents.

4.3.2. Col·laboració amb associacions i entitats del municipi

La participació no queda restringida al Consell municipal per a la convivència intercultural.

L'Ajuntament podrà establir col·laboracions amb entitats o associacions del municipi que treballin en la línia dels objectius i principis exposats en aquest pla, ja sigui mitjançant el suport material o tècnic a aquestes organitzacions en el desenvolupament de projectes coherents amb el pla, ja sigui amb projectes i serveis conjunts amb l'administració que implementin les mesures concretes del pla.

4.4. Coordinació municipal

- Compartir el coneixement de les actuacions que fan els diversos departaments de l'Ajuntament en relació amb la immigració i encabir-les dins l'estructura d'aquest pla i del pla de treball anual que aprovarà la Comissió Municipal de Convivència Intercultural.
- Evitar duplicitats innecessàries.

4.5. Col·laboració amb d'altres administracions públiques

Per la seva pròpia transversalitat, les polítiques d'immigració requereixen una bona coordinació i col·laboració entre les diverses administracions públiques.

- Coordinar les actuacions del pla dins el municipi amb les administracions i els serveis de la Generalitat de Catalunya i de l'administració de l'Estat.
- Obrir i aprofundir canals de comunicació i col·laboració entre l'Ajuntament i la subdelegació del Govern, la Secretaria d'Immigració de la Generalitat, el Consell Comarcal del Baix Llobregat i la Diputació de Barcelona (i, mitjançant aquests dos darrers organismes, també amb altres municipis).

4. Gestió i seguiment del pla

5.1. La Comissió municipal de convivència intercultural

L'òrgan encarregat de l'aprovació, el seguiment i el control d'aquest pla serà la Comissió municipal de convivència intercultural, abans anomenada d'immigració, creada per acord del Ple de l'Ajuntament en sessió del 27 de juny de 2002 i modificada en la seva composició per posteriors Decrets d'Alcaldia.

Sens perjudici de les seves funcions aprovades en l'acord del Ple esmentat, aquesta Comissió:

- nomenarà un/a secretari/a a proposta de la presidència. Aquest secretari/a formarà part de la comissió amb veu però sense vot i s'encarregarà de la coordinació de la Comissió tècnica i en retrà comptes davant la Comissió Municipal.
- podrà convidar, a proposta de la presidència, responsables polítics d'altres departaments en funció dels temes a tractar i del desenvolupament del pla.
- podrà convidar qualsevol tècnic municipal, responsables d'altres administracions, experts o representants del món associatiu que consideri necessaris per a l'explicació, l'aclariment, o el debat de qualsevol dels aspectes recollits en el pla i, en general, de qualsevol tema relatiu a la immigració a la ciutat.
- aprovarà el pla de treball anual, farà l'avaluació del desenvolupament del pla durant l'any anterior i farà la valoració de les dades i informacions relatives a l'evolució del fenomen migratori al municipi.
- es reunirà almenys dos cops a l'any.

5.2. La Comissió tècnica de convivència intercultural

L'òrgan encarregat de l'aplicació i el seguiment tècnics d'aquest pla, l'execució del pla de treball anual i, en general, de l'execució dels acords presos per la Comissió municipal de convivència intercultural serà la Comissió tècnica de convivència intercultural. Aquesta comissió dependrà de la Comissió municipal, tindrà un caràcter transversal i estarà coordinada per el/la secretari/a de la mateixa Comissió municipal.

De la Comissió tècnica en formaran part, com a mínim, un/a tècnic/a de Serveis Socials, un/a tècnic/a d'Educació, un/a tècnic/a de Promoció econòmica, el/la tècnic/a de Pau i Solidaritat, un/a tècnic/a de Sanitat, el/la tècnic/a de Polítiques d'igualtat, el/la tècnic/a de Participació ciutadana, el/la responsable de l'Oficina d'Atenció al Ciutadà i un/a tècnic/a del Gabinet d'alcaldia.

Així mateix podrà convidar personal tècnic d'altres departaments i serveis en funció dels temes a tractar i del desenvolupament concret de les diverses mesures del pla.

La Comissió tècnica haurà d'elevat a la Comissió municipal una proposta de pla de treball anual i una avaluació tècnica anual.

La periodicitat de les reunions d'aquesta comissió serà, con a mínim, d'una cada dos mesos. Es podran fer més reunions en funció de les necessitats i els ritmes de treball a proposta del/la secretari/a.

5.3. El Consell municipal per la convivència intercultural

El Consell municipal per la convivència intercultural és l'òrgan participatiu de la societat civil del municipi en el desenvolupament del Pla per a la convivència intercultural.

El/la president/a de la Comissió municipal de convivència intercultural ho serà també del Consell.

El/la secretari/a de la Comissió municipal de convivència intercultural ho serà també del Consell.

En formaran part els regidors i les regidores membres de la Comissió Municipal de convivència intercultural.

En podran formar part totes les associacions o entitats del municipi que s'ajustin a un o més dels criteris següents:

- Associacions o entitats específicament de persones immigrades.
- Associacions o entitats que pels seus objectius o per la seva activitat estiguin en contacte amb la realitat de les persones nouvingudes i/o amb temàtiques relatives a la qüestió de la immigració.
- Associacions o entitats que pels seus objectius, composició o característiques constitueixin elements vertebradors de la convivència al municipi.

Aquest Consell tindrà funcions d'assessorament de la tasca de la Comissió municipal de convivència intercultural.

Aquest Consell a proposta del/la secretari/a aprovarà un reglament de règim intern.